Аудандық қоғамдық-саяси апталық газеті

Маяк

Районная еженедельная общественно-политическая газета

2025 жыл / год
31 қаңтар / январь
№4(64570)
Издается со 2 августа 1939 года

Сайт акима Астраханского района: www.astrahan.akmol.kz / астрахан.мем.каз / www.astrahan.gov.kz

Мерейтойдың шымылдығын аудан әкімі Талғат Ерсейітовтің жүрекжарды құттықтау сөзімен ашылды. Ол колледждің аймақтағы білім беру мен ауыл шаруашылығы саласын дамытудағы өлшеусіз үлесін атап өтіп, оқу орнының ұжымына толағай табыстар, жаңа бастамалар тіледі.

Салтанатты жиынға

КОЛЛЕДЖДІҢ 65 ЖЫЛДЫҚ МЕРЕЙТОЙЫ АТАЛЫП ӨТТІ

Ақмола облыстық білім басқармасына қарасты Агробизнес және сервис колледжінің 65 жылдық мерейтойына арналған салтанатты шара аудандық мәдениет үйінде өтті. Бұл айтулы мерекеге аудан әкімі Талғат Ерсейітов бастаған, білім беру саласының ардагерлері, түлектер, студенттер, колледж басшылығы және ауданның құрметті қонақтары қатысты.

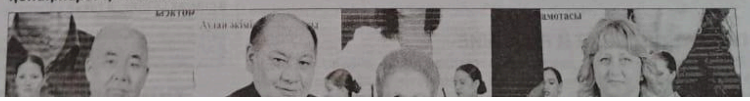

жақсы жетістіктерге жет
еңбектеріне ризаш
білдірілді.

Мерекелік бағдарлам
сында колледждің
на арналған студентт
түлектердің жетістіктер
ететін арнайы деректі
көрсетілді. Сонымен
колледждің өнерлі ст
дайындаған к
бағдарлама мерекелік к

МОНУМЕНТАЛДЫ ӨНЕР ҚҰРЫЛЫСТАРЫН ОРНАТУ

Ақмола облысы тарихи оқиғаларға бай мекен. Ел тағдырын өз тағдырынан бөлек қойған, жұртының амандығын, жерінің бүтіндігін мұрат өткен азаматтары да аз емес. Қазіргі уақытта, замандастарымыз, ұлы тұлғалар, белгілі қайраткерлер есімдерін немесе елеулі тарихи оқиғаларды есте қалдыру үшін, монументалды өнер құрылыстары (ескерткіштер) арқылы мәңгілікке қалдыруға тырысады. Бұған қуалық ететін өңіріміздегі орнатылған көптеген Ұлы Отан соғысына арналған монументалды тарихи-мәдени ескерткіштер.

Ұлттық сана сезімнің өсуімен қатар, ел тарихына, тарихи жерлерге, белгілі тұлғаларға деген қызығушылық арта түсті. Көбінесе ескерткіштерді орнатуды бастамашы ететін белгілі тұлғалардың ұрпақтары, қоғам қайраткерлер және басқа да белсенділер болып табылады.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев халыққа жолдауларының бірінде трайбализмнің (трайбализм (рушылдық) - қоғамдық жікке бөлінушілікті тудыратын этнос ішіндегі ру-тайпалар мен жеке адамдар бойындағы тайпалық, рушылық сезім, құбылыс) алдын алу ушін: «...Соңғы уақытта, тек бір өңірде белгілі адамдарға ескерткіштер қою үрдісі байқалды. Жергілікті комиссиялары бұған жол бермеуі керек. Республикалық комиссия заңсыз шешімдердің алдын алуға тиіс. Егер барлығы тек ата-бабаларына ескерткіштер қойса, елде трайбализм мен орыншылдық пен жершілдік орнайды. Бұл мәселеге мұқият назар аудару қажет", - деген болатын.

Сондықтан ескерткіштерді орнату кезінде заңды бұзбау, әлеуметтік жағымсыз салдардың пайда болуына жол бермеу керек екенін түсіну өте маңызды.

Монументтік өнер құрылыстарын орнату қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2020 жылғы 28 сәуірдегі № 103 бұйрығы.

Монументтік өнер құрылыстары - аса көрнекті тұлғаларды, маңызды тарихи оқиғаларды мәңгі есте қалдыру үшін ор-

(ескерткіштер, стелалар, бюсттер).

«Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 11-бабының 9) тармақшасына сәйкес монументтік өнер құрылыстарын орнату жөніндегі жұмысты облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдары (бұдан әрі - жергілікті атқарушы органдар) жүргізеді.

Монументтік өнер құрылыстарын (бұдан әрі - құрылыс) орнатуды жергілікті атқарушы органдар жергілікті бюджет қаражаты есебінен немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздерден жүзеге асырады.

Монументтік өнер құрылыстарын орнату «Мерейтойлар мен атаулы күндерді мерекелеу туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 28 қыркүйектегі № 1465 қаулысымен айқындалған көрнекті тұлғалардың мерейтойлық және атаулы күндерінде, маңызды тарихи оқиғаларға орайластырылады.

Құрылыс қаһармандық пен ерлік танытқан, мемлекет тәуелсіздігін нығайтуға айтарлықтай ерен үлес қосқан жағдайларды қоспағанда, аса көрнекті тұлғалар қайтыс болған және (немесе) маңызды тарихи оқиғалар орын алған күннен бастап кемінде бес жыл өткен соң орнатылады. Құрылыс мемлекеттік меншіктегі жалпы ортақ пайдаланылатын орындарда орнатылады. Бір елді мекенде бір аса көрнекті тұлғаға немесе маңызды тарихи оқиғаға бір құрылыс қана орнатылады.

Жергілікті атқарушы органдар монументтік өнер құрылыстары бойынша жұмысты жоспарлы негізде жүргізеді. Жоспарды тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) алдағы күнтізбелік жылға жоспарланып отырған жылдың алдындағы ағымдағы жылғы 1 желтоқсанға дейінгі мерзімде қалыптастырады. Жергілікті атқарушы органдар құрылыс туралы ұсыныстарды уәкілетті органға жоспарланып отырған жылдың алдындағы жылдың 1 қарашасына дейінгі мерзімде ұсынады. Жоспарға жергілікті атқарушы органдардың ұсынысында қаржылық растау, жер учаскесін бөлу туралы шешім мен тарих және мәдениет ескерткіштерін қорғау жөніндегі комиссияның қаттамасы болуға тиіс.

Жоспарға өңгізілген құрылысқа жоғары шығармашылық орындауды қамтамасыз ету, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық төуекелдерін болдырмау мақсатында жергілікті атқарушы органдар мүсіншілер арасында құрылыстың үздік жұмыс жобаларына республикалық шығармашылық конкурс жариялайды.

Жоспарланған республикалық шығармашылық конкурс туралы хабарландыру жергілікті атқарушы органдардың интернет-ресурстарында және республикалық деңгейдегі бұқаралық ақпарат құралдарында жұмыс жобаларын қабылдаудың басталу және аяқталу күнін міндетті түрде көрсете отырып орналастырылады.

Үздік жұмыс жобаларына арналған республикалық шығармашылық конкурсты жергілікті атқарушы органдар оның шарттарын өзгей-тегжейлі сипаттай отырып кемінде бір ай мерзімге жариялайды.

Республикалық шығармашылық конкурс аяқталғаннан кейін конкурсқа көліп түскен құрылыстың жұмыс жобалары жергілікті атқарушы органдар жанындағы мәдениет ескерткіштерін қорғау жөніндегі комиссиялардың қарауына өңгізіледі.

Республикалық шығармашылық конкурсқа көліп түскен жұмыс жобаларынан Тарих және мәдениет ескерткіштерін қорғау жөніндегі комиссия кемінде үш жұмысты үздік деп таниды.

Жергілікті атқарушы органдар жанындағы Тарих және мәдениет ескерткіштерін қорғау жөніндегі комиссия іріктеп алған құрылыстың үздік жұмыс жобалары мынадай құжаттармен және материалдармен бірге уәкілетті органға жіберіледі: құрылысты орнатуды қаржыландыру туралы ақпарат қамтылған ілеспе хат; құрылысты орнату үшін жер учаскесін бөлу туралы жергілікті атқарушы органның шешімінің немесе қаулысының көшірмесі; құрылыстың кемінде 1:10 ауқымдағы кемінде үш жұмыс жобасы; жарықтың төрт бағыты көрсетілген құрылысты орнатудың ахуалдық сызбасы; құрылыстың 1:500 ауқымдағы бас жоспарының макеті; құрылыстың сәулеттік-көркемдік, композициялық шешімдері туралы ақпаратты қамтитын түсіндірме жазба; жергілікті атқарушы органдар жанындағы Тарих және мәдениет ескерткіштерін қорғау жөніндегі комиссияның қаттамасы.

Құрылыстың жұмыс жобасы сапалы шығармашылық орындау, портреттік ұқсастықты ашу және тарихи оқиғаны бейнелеу тұрғысынан қаралады. Ұсынылған ахуалдық сызба және құрылыстың бас жоспарының макетін ескере отырып, құрылыстың дұрыс орналасуы айқындалады.

Өкімшілік құқық бұзушылық туралы Қазақстан Республикасының Кодексі 2014 жылғы 5 шілдедегі № 235-V ҚРЗ

145-бап. Қазақстан Республикасының тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы заңнамасын бұзу

Қазақстан Республикасының тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы заңнамасын: 2) монументті өнер құрылыстарын орнату қағидаларын бұзушылықтар; жұрттшылық жатқан жұмыстарды тоқтата тұрып, жеке тұлғаларға - он, пауазымды адамдарға, шағын кәсіпкерлік субъектілеріне - елу, орта кәсіпкерлік субъектілеріне - бір жүз, ірі кәсіпкерлік субъектілеріне - екі жүз елу айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға алып келеді.

Барлық ерекелерді сақтай отырып, монументалды өнер құрылысын орнатудың бастамашысы, негізгі өз ойын жүзеге асырудың ең тиімді шешімін таба алады. Сонымен қатар қажетсіз шығындардан аулақ болып, жобалардың уақтылы аяқталуына көпілдік береді және де жергілікті тұрғындар мен қонақтар барушарына қызықты болатын жаңа, ерекше жерлердің көбеюіне ықпал етеді.

Г. РАХИМЖАНОВА,
Тарихи-мәдени мұраны қорғау және пайдалану орталығының бас инспекторы.